

Ελληνική Εταιρία Ψυχοδράματος (Ε.Ε.ΨΥ.)

Αθήνα, 30/9/2026

Θέμα: Θέσεις της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοδράματος (Ε.Ε.ΨΥ.) επί του σχεδίου νόμου για τη σύσταση ΝΠΔΔ Ψυχολόγων και του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ψυχοθεραπείας και Συμβουλευτικής Ψυχικής Υγείας

Η έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας σχετικά με τη σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Ψυχολόγων και του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ψυχοθεραπείας και Συμβουλευτικής Ψυχικής Υγείας αποτελεί σημαντική εξέλιξη για τον χώρο της ψυχολογίας και της ψυχοθεραπείας στην Ελλάδα.

Η Ελληνική Εταιρία Ψυχοδράματος (Ε.Ε.ΨΥ.), με αφορμή τη δημόσια διαβούλευση, επιθυμεί να συμβάλλει στον διάλογο για τη θεσμική ρύθμιση του πεδίου της ψυχοθεραπείας, με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, την προστασία των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και την κατοχύρωση υψηλών επιστημονικών και δεοντολογικών προδιαγραφών.

1. Ως προς το ΝΠΔΔ Ψυχολόγων

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στη σαφή διάκριση μεταξύ Ψυχολογίας και Ψυχοθεραπείας. Η Ψυχολογία αποτελεί αυτοτελή και διακριτή επιστήμη με ευρύτατα πεδία εφαρμογής, τα οποία δεν περιορίζονται στην κλινική πράξη και στην ψυχική υγεία. Ενδεικτικά, συμπεριλαμβάνουν την εκπαίδευση, την εργασία και τους οργανισμούς, την κοινωνική παρέμβαση, την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση, τη δικαιοσύνη, τον αθλητισμό και την έρευνα. Ως εκ τούτου, το θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει το επάγγελμα του ψυχολόγου δεν θα πρέπει να διαμορφωθεί αποκλειστικά υπό την οπτική του τομέα της υγείας.

Παράλληλα, η ρύθμιση του επαγγέλματος του ψυχολόγου προϋποθέτει έναν σύγχρονο και ουσιαστικό επαγγελματικό φορέα, με σαφείς αρμοδιότητες και πραγματική δυνατότητα να συνεισφέρει στη διασφάλιση της ποιότητας και της δεοντολογικής άσκησης του επαγγέλματος.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε επιβεβλημένο στη διοίκηση του υπό διαμόρφωση Συλλόγου να έχουν ουσιαστική και πρωτεύουσα συμμετοχή οι επιστήμονες που ασκούν το επάγγελμα του ψυχολόγου, με γνώμονα την επιστημονική και επαγγελματική ανάπτυξη, τη θεσμική αυτονομία του κλάδου, καθώς και τη διασφάλιση της ποιότητας της άσκησης του επαγγέλματος, τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και την προστασία του κοινού.

Η προσωρινή διοικούσα αρχή θα πρέπει να περιοριστεί στον ρόλο που προκύπτει από τον προσωρινό χαρακτήρα της, με κύρια αποστολή την εγγραφή των μελών και τη διενέργεια των εκλογών. Αντίθετα, αρμοδιότητες όπως η κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας, η συγκρότηση και λειτουργία Πειθαρχικών Συμβουλίων και η σύναψη συλλογικών συμβάσεων με ασφαλιστικούς φορείς είναι σκόπιμο να ανατεθούν σε εκλεγμένα και όχι διορισμένα όργανα του Συλλόγου.

2. Ως προς το Εθνικό Παρατηρητήριο Ψυχοθεραπείας και Συμβουλευτικής Ψυχικής Υγείας

Ως προς το Εθνικό Παρατηρητήριο και ειδικότερα τα άρθρα 31 και 32, η Ε.Ε.ΨΥ. θεωρεί αναγκαίο το νέο θεσμικό πλαίσιο να συνδυάζει ενιαίες προδιαγραφές ποιότητας με την αναγνώριση της επιστημονικής, θεωρητικής και μεθοδολογικής πολυμορφίας των ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων. Τα ενιαία κριτήρια για τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα Εκπαιδευτικά Κέντρα θα πρέπει να διασφαλίζουν ένα κοινό και

υψηλό επίπεδο ποιότητας, χωρίς να οδηγούν σε ομογενοποίηση των διαφορετικών θεραπευτικών μεθόδων, ούτε στην επιβολή εκπαιδευτικών προτύπων που δεν ανταποκρίνονται στην ιδιαίτερη φύση τους.

Κάθε ψυχοθεραπευτική προσέγγιση διαθέτει τη δική της θεωρητική, μεθοδολογική και εκπαιδευτική ταυτότητα. Στην περίπτωση του ψυχοδράματος, κεντρικά στοιχεία είναι ο βιωματικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης, η μάθηση μέσω της δράσης, η αξιοποίηση της δημιουργικότητας και του αυθορμητισμού, καθώς και η κεντρική θέση της ομάδας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά θα πρέπει να λαμβάνονται ρητά υπόψη κατά τη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών κριτηρίων.

Παράλληλα, θεωρούμε σημαντικό να αναγνωρίζεται ρητά η ομαδική ψυχοθεραπεία ως διακριτή και θεμελιώδης μορφή ψυχοθεραπευτικής πρακτικής και να διασφαλίζεται ότι τα σχετικά εκπαιδευτικά κριτήρια αντανakλούν την ιδιαίτερη θεωρητική και πρακτική της συγκρότηση.

3. Θεσμική συνεργασία με τις επιστημονικές και επαγγελματικές ενώσεις

Η προβλεπόμενη συνεργασία του Εθνικού Παρατηρητηρίου με επιστημονικές και επαγγελματικές ενώσεις θα πρέπει να αποκτήσει σταθερό και θεσμικά κατοχυρωμένο χαρακτήρα. Οι επιστημονικές εταιρείες και οι επαγγελματικές ενώσεις διαθέτουν εξειδικευμένη γνώση και μακρόχρονη εμπειρία ως προς τα εκπαιδευτικά πρότυπα, τη μεθοδολογία, την εποπτεία και τις ιδιαίτερες προδιαγραφές κάθε ψυχοθεραπευτικής προσέγγισης. Η αξιοποίηση αυτής της γνώσης μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα είναι ταυτόχρονα ενιαίο ως προς τις απαιτήσεις ποιότητας και ευέλικτο ως προς τις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών προσεγγίσεων.

Για τον λόγο αυτό, προτείνεται η ουσιαστική συμμετοχή των επιστημονικών και επαγγελματικών ενώσεων στη διαμόρφωση των κριτηρίων εκπαίδευσης, πιστοποίησης και αναγνώρισης των Εκπαιδευτικών Κέντρων, είτε μέσω θεσμοθετημένης διαδικασίας διαβούλευσης και συνεκτίμησης των θέσεων τους, είτε μέσω κατάλληλης εκπροσώπησής τους στις εργασίες του Παρατηρητηρίου.

4. Προσωπική ψυχοθεραπευτική εμπειρία και βιωματική εκπαίδευση

Θεμελιώδη αξία στην εκπαίδευση των ψυχοθεραπευτών έχει η προσωπική ψυχοθεραπευτική εμπειρία, σε συνδυασμό με τη βιωματική εκπαίδευση. Στο ψυχόδραμα, η βιωματική διάσταση δεν αποτελεί απλώς συμπληρωματικό στοιχείο, αλλά είναι εγγενής στην ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει προσωπική εργασία του εκπαιδευόμενου, συμμετοχή στην εκπαιδευτική ομάδα και άμεση εμπειρία των βασικών αρχών και τεχνικών της μεθόδου.

Ως εκ τούτου, προτείνεται να προβλεφθεί η δυνατότητα μερικής αναγνώρισης τεκμηριωμένων ωρών βιωματικής ψυχοδραματικής εκπαίδευσης ως προσωπικής ψυχοθεραπευτικής εμπειρίας, υπό σαφείς προϋποθέσεις και σύμφωνα με τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές προδιαγραφές της μεθόδου. Η πρόβλεψη αυτή ανταποκρίνεται στον εγγενώς βιωματικό και ομαδικό χαρακτήρα της ψυχοδραματικής εκπαίδευσης.

5. Διάκριση ψυχοθεραπευτικής και μη ψυχοθεραπευτικής εφαρμογής του ψυχοδράματος

Επιπλέον, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί θεσμικά η διάκριση μεταξύ ψυχοθεραπευτικής και μη ψυχοθεραπευτικής εφαρμογής του ψυχοδράματος. Εφόσον προβλεφθούν διαφορετικές κατηγορίες ή μητρώα επαγγελματιών, θα πρέπει να εξεταστεί, σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, η δυνατότητα διακριτών επαγγελματικών διαδρομών, όπως “Ψυχοδραματιστής-Ψυχοθεραπευτής” και

“Ψυχοδραματιστής-Εμψυχωτής”, με σαφώς καθορισμένα εκπαιδευτικά προσόντα, επαγγελματικές αρμοδιότητες και πεδία εφαρμογής.

Η διάκριση αυτή δεν θα πρέπει να συνεπάγεται αξιολογική ιεράρχηση μεταξύ των διαφορετικών επαγγελματικών διαδρομών, αλλά να αποσκοπεί στη σαφή οριοθέτηση του αντικειμένου και των ευθυνών κάθε επαγγελματικού ρόλου και, κατ’ επέκταση, στην προστασία των ληπτών των σχετικών υπηρεσιών.

6. Μεταβατικές ρυθμίσεις

Είναι απαραίτητο να προβλεφθούν κατάλληλες και ρεαλιστικές μεταβατικές ρυθμίσεις για ήδη εκπαιδευμένους και ενεργούς επαγγελματίες. Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται για όσους διαθέτουν σημαντική εκπαίδευση και επαγγελματική εμπειρία, αλλά ενδέχεται να μη διαθέτουν το σύνολο των νέων τυπικών προϋποθέσεων ή τη σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος, εφόσον αυτά οριστούν ως προϋποθέσεις για την απόκτηση του τίτλου του ψυχοθεραπευτή.

Οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την υφιστάμενη εκπαιδευτική και επαγγελματική πραγματικότητα, να επιτρέπουν την τεκμηριωμένη αξιοποίηση της αποκτηθείσας εκπαίδευσης και εμπειρίας και, ταυτόχρονα, να διασφαλίζουν τις απαιτούμενες προδιαγραφές ποιότητας και προστασίας των ληπτών υπηρεσιών.

7. Συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη

Τέλος, θεωρούμε σημαντικό το υπό διαμόρφωση θεσμικό πλαίσιο να αναγνωρίζει τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη ως αναπόσπαστο στοιχείο της υπεύθυνης άσκησης της ψυχοθεραπείας. Η διαρκής εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και της κλινικής πρακτικής καθιστά αναγκαία τη συνεχή επικαιροποίηση και εμβάθυνση των γνώσεων, καθώς και την περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων των ψυχοθεραπευτών. Η διαδικασία αυτή μπορεί να υποστηρίζεται μέσω επιμόρφωσης, εποπτείας, συμμετοχής σε επιστημονικές δραστηριότητες και άλλων κατάλληλων μορφών συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης.

Συμπέρασμα

Η Ε.Ε.ΨΥ. δηλώνει διαθέσιμη, μέσα από έναν συνεχιζόμενο διάλογο, να καταθέσει την επιστημονική γνώση και την εμπειρία της σχετικά με τις ιδιαίτερες θεωρητικές, εκπαιδευτικές και μεθοδολογικές προδιαγραφές της ψυχοδραματικής μεθόδου και να συντελέσει εποικοδομητικά στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, ποιοτικού και λειτουργικού θεσμικού πλαισίου για την ψυχοθεραπεία στην Ελλάδα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοδράματος (Ε.Ε.ΨΥ.)

Η Πρόεδρος
Δέσποινα (Νέλη) Βυζαντιάδου

Η Γεν. Γραμματέας
Αλεξάνδρα Χαβιάρα